

Тимочко Ю. З.,
студентка 1 курсу, спеціальності 073 “Менеджмент”
Науковий керівник: Коробка С. В.,
кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького, м. Львів, Україна

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Малий бізнес виступає важливим каталізатором економіки та гарантує економічну стійкість держави. Розвиток сектору малого підприємництва сприяє відповіді на потреби споживачів у товарах та послугах, удосконаленню виробничо-збутових процесів, створенню нових робочих місць, забезпеченню фінансування працівників, підтримці конкурентної взаємодії, залученню інвестицій та сприянню соціально-економічному розвитку. Приватна ініціатива виступає як основа вільного суспільства та конкурентоздатного бізнесу, що визначає надійний економічний фундамент та стабільний розвиток після воєнних періодів.

Створення ефективної системи управління конкурентоспроможністю є ключовим елементом для успішного функціонування та розвитку підприємств малого бізнесу в умовах динамічного і невизначеного середовища. Для збереження своєї конкурентної позиції та розширення ринкової частки, підприємство повинно оперативнo реагувати на економічні зміни та ефективно використовувати потенційні зовнішні можливості.

Забезпечення конкурентоспроможності передбачає не лише адаптацію до негативних тенденцій, але й активне використання можливостей, які пропонує зовнішнє оточення. Такий підхід дозволяє підприємствам залишатися гнучкими, забезпечуючи їхню реагуючу та конкурентоздатну позицію на ринку.

Розуміння сутності управління конкурентоспроможністю підприємств малого бізнесу виступає фундаментом для керівників у визначенні проблем та завдань, формуванні гнучких управлінських рішень, розробці стратегій для набуття конкурентних переваг, а також для підтримки оптимального рівня конкурентних позицій підприємства та його готовності адаптуватися до змінливих умов конкуренції.

Сучасна концепція управління конкурентоспроможністю підприємств малого бізнесу розвивається на основі врахування викликів конкуренції в майбутньому, впливу глобалізаційних тенденцій та забезпечення успішного функціонування в стратегічній перспективі відповідно до встановлених цілей. Це вимагає формування нового стратегічного підходу до управління як на макрорівні (де розглядаються глобальні та макроекономічні фактори), так і на мікрорівні (де враховуються внутрішні процеси та особливості підприємства).

Ставлення до конкуренції за майбутнє та врахування глобальних тенденцій стає критично важливим для успіху. Нова стратегічна парадигма

вимагає не лише реагування на поточні виклики, але і висування довгострокових стратегій, які враховують та адаптуються до змін у бізнес-середовищі.

В умовах високого рівня ризику, що визначає сучасний конкурентний ландшафт, підприємства варто впроваджувати стратегічні системи управління конкурентоспроможністю. Ефективне управління конкурентоспроможністю сприяє підвищенню ефективності у процесі ухвалення управлінських рішень, підтримує надійність системи управління, а також забезпечує мобільність та гнучкість у використанні внутрішнього потенціалу. Управління конкурентоспроможністю допомагає створити ефективні механізми для адаптації до змін у бізнес-середовищі, сприяючи вдосконаленню внутрішніх процесів та максимізації потенціалу для досягнення конкурентних переваг.

Система управління конкурентоспроможністю підприємства містить організаційно-економічні механізми та інструменти, спрямовані на підвищення конкурентних переваг з метою успішної реалізації основної місії підприємства. Для досягнення цієї мети важливо враховувати вплив факторів як внутрішнього, так і зовнішнього середовища, а також формувати ефективну систему заходів для подолання та обмеження негативного впливу цих факторів на рівень конкурентоспроможності. У цьому контексті важливими є стратегічні важелі та заходи, спрямовані на виявлення та використання можливостей для покращення ефективності підприємств малого бізнесу, а також на оптимізацію внутрішніх процесів. Формування системи захисту передбачає активну реакцію на виклики зовнішнього середовища та розробку стратегій, спрямованих на збереження та розвиток конкурентних переваг.

Для підвищення конкурентоспроможності підприємства на сучасному ринку важливим є впровадження діджиталізації в систему управління. Удосконалення системи управління конкурентоспроможністю підприємств малого бізнесу передбачає значні організаційні зміни, а саме впровадження мотиваційних механізмів та використання адаптивних інструментів маркетингового менеджменту.

Список використаних джерел:

1. Бабій І., Баксалова О., Остапчук О. Механізм формування конкурентної політики малого підприємництва в післявоєнний період. *Innovation and Sustainability*. 2022. №2. С. 123–130. <https://doi.org/10.31649/ins.2022.2.123.130>.
2. Воронько-Невіднича Т. В., Гаращенко В. О., Титаренко К.О. Особливості управління результативністю підприємства за сучасних умов. *Management and entrepreneurship: trends of development* 3 (21). 2022. С.45-52. <https://doi.org/10.32782/easterneurope.26-10>.
3. Рекуненко І., Бондаренко А., Кобушко Я. Управління конкурентоспроможністю малих та середніх підприємств в ринкових умовах господарювання. *Економіка та суспільство*. 2023. №56. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-54>.
4. Хацер М. В. Булгакова К. В. Шляхи трансформації управління конкурентоспроможністю на підприємствах України в умовах російської військової агресії. *Академічний огляд*. 2018. 2 (49). <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2018-2-49-7>.